

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

**Є. М. ГЕЛЕВЕРЯ,
Г. А. ЖОВТЯК**

**ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

„ЦІНОУТВОРЕННЯ”

*(для студентів 4 курсу заочної форми навчання,
галузь знань 0305 – «Економіка та підприємництво»,
напрямів підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства»,
6.030509 – «Облік і аудит»)*

Харків
ХНАМГ
2010

Програма та робоча програма навчальної дисципліни **«Ціноутворення»** (для студентів 4 курсу заочної форми навчання, галузь знань 0305 – «Економіка та підприємництво», напрямів підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит»). / Укл.: Є. М. Гелеверя, Г. А. Жовтяк. – Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 19 с.

Укладачі: доц. кафедри ЕПМГ Є. М. Гелеверя,
асистент кафедри ММ і РР Г. А. Жовтяк

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Рецензент: зав. кафедри ЕПМГ Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук Ачкасов А.Є.

Затверджено на засіданні кафедри ММ і РР, протокол № 1 від 31.08.2010 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	13
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	15
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	16
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	16
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	17

ВСТУП

В умовах ринкової економіки важливого значення набуває процес ціноутворення. Саме ціни визначають структуру випуску продукції, впливають на рух матеріальних потоків, прибутковість будь-якого підприємства, рівень добробуту населення. Правильна методика встановлення цін, розумна цінова політика, послідовна реалізація обґрунтованої цінової стратегії – це необхідні компоненти успішної діяльності будь-якого підприємства, яке працює в ринкових умовах.

Метою курсу «Ціноутворення» є освоєння теоретичних і методичних основ ціноутворення, а також набуття певного досвіду встановлення цін на продукцію підприємства. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії, наукових розробках закордонних учених, законах та нормативно-правових актах, що діють в українській економіці. Вивчення навчального матеріалу дисципліни сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки студентів і формуванню в них практичних навичок з ціноутворення в умовах ринкових відносин.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

СВО ХНАМГ Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит», галузь знань 0305 „Економіка та підприємництво”, 2007 р.;

СВО ХНАМГ Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит» галузь знань 0305 „Економіка та підприємництво”, 2007 р.;

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит», галузь знань 0305 „Економіка та підприємництво”, 2007 р.

Програма ухвалена кафедрою менеджменту міського і регіонального розвитку, протокол № 1 від 31.08.2010 р. та Вченою радою факультету Післядипломної освіти та заочного навчання (протокол № 1 від 2 вересня 2010 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики.

Головним завданням дисципліни є розкриття:

- ✓ теоретичних засад ціноутворення;
- ✓ методики формування цін та її окремих елементів;
- ✓ сутності методів ринкового ціноутворення;
- ✓ особливостей установлення цін на зовнішньому ринку;
- ✓ методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії підприємства;
- ✓ цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.

Предмет вивчення дисципліни: вивчення та аналіз процесів ціноутворення в умовах ринку.

Таблиця 1.1. - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Мікроекономіка Макроекономіка Економіка підприємства Організація виробництва	Стратегія підприємства Економіка і організація діяльності об'єднань підприємств

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль ЦІНОУТВОРЕННЯ (4,0/144 – ЕП, 2,0/72 – ОіА)

ЗМ 1. Основи ціноутворення (2,0/72 – ЕП, 1,0/36 – ОіА)

1. Теоретичні засади ціноутворення.
2. Види та функції цін.
3. Склад ціни та формування її елементів.

ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства (2,0/72 – ЕП, 1,0/36 – ОіА)

4. Методи ринкового ціноутворення.
5. Ціноутворення на зовнішньому ринку.
6. Цінова політика підприємства.
7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
<u>Репродуктивний рівень:</u> Ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності.	Виробнича	Виконавська
<u>Алгоритмічний рівень:</u> Формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо цінової політики підприємства.	Виробнича	Аналітична
<u>Евристичний рівень:</u> Використовувати набуті знання у власній практиці з ціноутворення .	Виробнича	Управлінська, організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Желтякова И.А. Маховикова Г.А., Пузыня Н.Ю. Цены и ценообразование. Краткий курс (учебное пособие). – СПб.: Издательство «Питер», 2003.
2. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2008.
3. Шуляк П.Н. Ценообразование: Учебно-практическое пособие. - М.: Издат. дом “Дашков и К”, 2008.
4. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Ціноутворення» (для студентів заочної форми навчання спеціальностей 6.050107 - «Економіка підприємства», 6.050106 - «Облік і аудит», 6.050201 - «Менеджмент організацій»). Укл.: Гелеверя Є.М., Жовтяк Г.А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 30 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

ЦІНОУТВОРЕННЯ

Мета вивчення: надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики.

Предмет дисципліни: вивчення та аналіз процесів ціноутворення в умовах ринку.

Змістовні модулі: основи ціноутворення, формування цінової політики підприємства.

Аннотация программы учебной дисциплины

ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ

Цель изучения: формирование у студентов теоретических знаний и практических навыков по вопросам формирования цен и разработки ценовой политики.

Предмет дисциплины: изучение и анализ процессов ценообразования в условиях рынка.

Модули содержания: основы ценообразования, формирование ценовой политики предприятия.

Annotation of the program of the academic discipline

PRICE FORMATION

The aim of the discipline: to form a system of theoretical knowledge and practical skills in the problems of price formation and development of price police.

The subject of the discipline: studying and analysis of the price formation processes under market conditions.

The content modules: fundamentals of price formation, elaboration of price formation policy of an enterprise.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.1 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента для заочної форми навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
6.030504 – «Економіка підприємства»		
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1, контр. роб. Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 144	Галузь знань 0305 - "Економіка і підприємництво" Напрямок підготовки: 6.030504 – «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - за вибором студента Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 132 год. із них КР – 15 год. Вид підсумкового контролю – залік
6.030509 «Облік і аудит»		
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2 Модулів – 1, контр. роб. Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 72	Галузь знань 0305 - "Економіка і підприємництво" Напрямок підготовки: 6.030509 – «Облік і аудит» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - за вибором студента Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – 8 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 62 год. із них КР – 15 год. Вид підсумкового контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 8% до 92%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Ціноутворення» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення

Основні теорії ціноутворення. Теорія трудової вартості, теорія витрат виробництва, теорія трьох чинників, теорія граничної корисності, неокласична теорія.

Попит і пропозиція як ціноtvірні чинники. Закон попиту. Взаємодія попиту і пропозиції, ціна рівноваги. Цінова еластичність, коефіцієнти еластичності. Еластичність попиту та її чинники. Еластичність пропозиції.

Формування цін залежно від типу ринку. Політика ціноутворення на ринку досконалої конкуренції. Особливості встановлення цін на ринку монополістичної конкуренції. Олігополія як чинник ціноутворення. Формування цін в умовах монополії.

Тема 2. Види та функції цін

Система цін. Ціни світового та внутрішнього ринків. Класифікація цін за рівнем свободи. Диференціація цін за галузевою формою продукції. Ціна підприємства і ціна реалізації, їх взаємозв'язок. Класифікація цін за територіальним поширенням. Урахування в цінах витрат з доставки продукції до споживача. Франкування цін на внутрішньому ринку. Довідкові та ціни фактичних угод. Стартові та лімітні ціни. Сезонні ціни. Зв'язок між цінами, що функціонують в економіці.

Обліково-інформаційна функція ціни та її роль в економіці. Розподільча функція. Стимулююча і балансуюча функції ціни та їх взаємозв'язок. Функція ціни як засіб раціонального розміщення виробництва.

Тема 3. Склад ціни та формування її елементів

Склад ціни. Обов'язкові та необов'язкові елементи ціни. Структура ціни. Роль витрат у формуванні ціни. Групування витрат за елементами та статтями калькуляції. Склад собівартості за новими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Методи обліку витрат у ціноутворенні. Суть методу обліку повних витрат та його недоліки. Метод обліку прямих витрат. Маржинальний дохід.

Методи визначення в ціні прибутку. Нормативний метод. Граничні та розрахункові нормативи рентабельності. Залишковий метод визначення прибутку в ціні.

Формування в ціні товарних податків. Акцизний збір, ставки акцизного збору.

Податок на додану вартість і його визначення в ціні.

Посередницько-збутові та торговельні надбавки як самостійні елементи ціни. Їх склад та порядок визначення. Умови застосування торгово-посередницьких знижок.

Тема 4. Методи ринкового ціноутворення

Витратні методи ціноутворення. Метод повних витрат. Метод надбавок. Метод беззбитковості та цільового прибутку. Графік беззбитковості. Визначення точки беззбитковості аналітичним шляхом.

Методи, що спираються на попит. Метод балової оцінки. Визначення ціни методом прямих витрат та умови ефективності його застосування.

Методи з орієнтацією на конкуренцію. Метод лідера та сфера його поширення. Питома ціна та параметричні індекси якості. Індиферентна ціна. Особливості визначення цін на продукцію виробничо-технічного призначення. Основні положення визначення ціни методом відносної оцінки технічного рівня продукції.

Метод тендерного ціноутворення та сфери його застосування

Тема 5. Ціноутворення на зовнішньому ринку

Особливості формування цін на зовнішньому ринку. Світові ціни та їх характеристика. Біржові котирування. Ціни товарних аукціонів. Ціни торгів. Ціни між-

народних контрактів та способи їх фіксації. Врахування в цінах базисних умов поставок. Правила «Інкотермс-2000».

Особливості встановлення цін на експортно-імпорتنу продукцію. Визначення експортних цін та врахування в їх складі товарних податків. Індикативні ціни.

Формування цін на імпорتنу продукцію. Визначення митної вартості. Встановлення в цінах ввізного мита, митних зборів та акцизного збору. Визначення ціни придбання товару.

Тема 6. Цінова політика підприємства

Цінова політика підприємства та її основні цілі. Необхідність проведення аналізу умов беззбитковості та його завдання. Визначення мінімальної зміни обсягу реалізації за умови зміни самої ціни. Умови досягнення беззбитковості при зміні ціни та змінних витрат. Вплив на беззбитковий приріст реалізації зміни постійних витрат. Графік досягнення беззбитковості продажу при одночасній зміні ціни та постійних витрат. Визначення беззбиткової зміни ціни продажу в умовах пасивного ціноутворення.

Цінова стратегія підприємства та її види. Стратегія низьких цін та умови її ефективності. Стратегія високих цін та умови її ефективності. Переваги та недоліки стратегії високих цін. Стратегія нейтрального ціноутворення. Особливості формування цінової стратегії на певні асортиментні групи товарів. Визначення співвідношення цін на взаємозамінні товари.

Система цінових знижок. Кількісні цінові знижки. Розробка шкали кількісних кумулятивних знижок. Знижки за швидкість платежу, сезонні, дилерські та інші види знижок.

Тема 7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси

Цінова політика держави та її основні цілі. Необхідність державного регулювання цін. Основні форми втручання держави у процес ціноутворення. Пряме регулювання цін та його методи. Непрямі методи державного регулювання цін. Цілі державного регулювання цін. Регулювання цін на продукцію монопольних утворень. Декларування цін.

Система органів ціноутворення, їхні завдання та функції. Контроль за додержанням дисципліни цін. Система органів контролю за цінами.

Вплив на економіку втручання держави у процеси ціноутворення шляхом введення фіксованих, або граничних цін. Товарний дефіцит та його вплив на ринкові ціни. Вплив на рівноважну ціну акцизного збору та податку на додану вартість. Розподіл податкового тягаря між виробниками та споживачами продукції. Економічні наслідки запровадження ввізного мита в цінах на імпортовану продукцію.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1. - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ /годин		Форми навчальної роботи					
			Лекції		Семінари, практичні		СРС	
	ЕП	ОіА	ЕП	ОіА	ЕП	ОіА	ЕП	ОіА
Модуль	4,0/144	2,0/72	8	8	4	2	132	62
ЗМ 1.	2,0/72	1,0/36	4	4	2	1	66	31
ЗМ 2.	2,0/72	1,0/36	4	4	2	1	66	31

Таблиця 2.2. - Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 ЕП	6.030509 ОіА
<u>ЗМ 1. Основи ціноутворення</u>	4	4
1. Теоретичні засади ціноутворення	1	1
2. Види та функції цін.	1	1
3. Склад ціни та формування її елементів.	2	2
<u>ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства</u>	4	4
4. Методи ринкового ціноутворення.	2	2
5. Ціноутворення на зовнішньому ринку.	-	-
6. Цінова політика підприємства.	2	2
7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси.	-	-
РАЗОМ:	8	8

Таблиця 2.3. - Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 ЕП	6.030509 ОіА
<u>ЗМ 1. Основи ціноутворення</u>	2	1
1. Попит і пропозиція як цінотвірні чинники	-	-
2. Визначення складу ціни та формування її елементів	2	1
<u>ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства</u>	2	1
3. Аналіз методів ринкового ціноутворення	2	1
4. Проведення аналізу умов беззбитковості цінових рішень	-	-
5. Встановлення цін на експортно-імпорتنу продукцію	-	-
РАЗОМ:	4	2

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

Таблиця 2.4. - Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години		Форма звіту
	ЕП	ОіА	
<u>ЗМ 1. Основи ціноутворення</u>	66	31	
1. Огляд основної та додаткової літератури [3.1]	59	24	Конспект
2. Ведення термінологічного словника [3.1]			Текст словника
3. Тестові завдання [3.1]			Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Розв'язання завдань [3.1]			Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Виконання контрольної роботи	7	7	Оформлення у відповідному порядку згідно з вимогами до контрольної роботи [3.2]
<u>ЗМ 2. Формування цінової політики підприємства</u>	66	31	
1. Огляд основної та додаткової літератури [3.1]	58	23	Конспект
2. Ведення термінологічного словника [3.1]			Текст словника
3. Тестові завдання [3.1]			Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Розв'язання завдань [3.1]			Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Виконання контрольної роботи	8	8	Оформлення у відповідному порядку згідно з вимогами до контрольної роботи [3.2]
РАЗОМ	132	62	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види і засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	
МОДУЛЬ. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.	
ЗМ 2.	Контрольна робота, усне опитування
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
Письмовий залік (розгорнуте тестування)	

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Проведення підсумкового письмового заліку

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. До складання заліку студенти допускаються після написання та захисту контрольної роботи. Виконання контрольної роботи є обов'язковою умовою для студентів заочної форми навчання. КР складається з повного розкриття однієї теоретичної теми та розв'язання задач. Для оцінювання контрольної роботи передбачені наступні критерії:

«*Зараховано*» ставлять студентів, який досить повно та послідовно представив висвітлення завдань контрольної роботи. Роботу також зараховують, якщо студентом допущені незначні неточності формулювань.

«*Не зараховано*» ставлять студентів, який представив неправильні відповіді на поставленні завдання та допускає грубі помилки у формулюванні термінів дисципліни.

Проведення заліку є формою підсумкового контролю знань студентів.

Цей контроль передбачає оцінку знань за двобальною шкалою за наступними критеріями: «*зараховано*» та «*не зараховано*».

При цьому оцінка «*Зараховано*» ставиться у випадку, коли студент у певному обсязі засвоїв навчальний матеріал, вмів виконувати практичні завдання, але допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, у розрахунках при розв'язанні практичних завдань.

Оцінка «*Не зараховано*» ставиться у випадках, коли студент засвоїв навчальний матеріал не в повному обсязі або не засвоїв взагалі, допускається принципових помилок у відповідях на запитання, грубих помилок у розрахунках.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.5 – Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1.1. Желтякова И.А. Маховикова Г.А., Пузыня Н.Ю. Цены и ценообразование. Краткий курс (учебное пособие). – СПб.: Издательство «Питер», 2003.	1, 2
1.2. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2008.	1, 2
1.3. Шуляк П.Н. Ценообразование: Учебно-практическое пособие. – М.: Издат. Дом “Дашков и К”, 2008.	1, 2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
2.1. Закон України « Про ціни та ціноутворення» від 3.12.1990.	1, 2
2.2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996.	1, 2
2.3. Дугіна С.І. Маркетингова цінова політика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. –К.:КНЕУ, 2005.	1, 2
2.4. Ерухимович И.Л. Ценообразование: Учебно-методическое пособие – К.:МАУП, 2005.	1, 2
2.5. Иваниенко В.В. Ценообразование: Учебное пособие. – Х.: Издательский Дом «ИНЖЭК», 2004.	1, 2
2.6. Кайлюк Є.М. Маркетингова політика ціноутворення на підприємствах міського господарства: Навч. – метод. посібник, 2001	1, 2
2.7. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ.. М.:Бизнес-книга, 2004 г.	1, 2
2.8. Липсиц И.В. Коммерческое ценообразование: Учебник – М.: Издат-во БЕК, 2004г.	1, 2
2.9. Литвиненко Я.В. Сучасна політика ціноутворення: Навч. Посіб. – К.: МАУП, 2004.	1, 2

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де за-стосовується
2.10. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2008.	1, 2
2.11. www.ukrstat.gov.ua	1, 2
2.12. www.rada.gov.ua	1, 2
2.13. http://eprints.ksame.kharkiv.ua	1, 2
3. Методичне забезпечення	
3.1. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Ціноутворення» (для студентів заочної форми навчання спеціальностей 6.050107 - «Економіка підприємства», 6.050106 - «Облік і аудит», 6.050201 - «Менеджмент організацій»). Укл.: Гелеверя Є.М., Жовтяк Г.А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 30 с.	
3.2. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Ціноутворення» (для студентів заочної форми навчання спеціальностей 6.050107 - «Економіка підприємства», 6.050106 - «Облік і аудит», 6.050201 - «Менеджмент організацій»). /Укл.: Гелеверя Є. М., Жовтяк Г. А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 32 с.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ГЕЛЕВЕРЯ Євгеній Михайлович

ЖОВТЯК Ганна Анатоліївна

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання, галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво», напрямів підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства», 6.030509 – «Облік і аудит»).

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 384 Р

Підп. до друку 04.11.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 15 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 0,8

Зам. № 6515

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001